

Vereniging voor Geschiedenis en Informatica

De Vereniging voor Geschiedenis en Informatica (VGI) heeft als doel het bevorderen en verspreiden van kennis over het gebruik van informatica in historisch onderzoek en onderwijs en in de erfgoedsector. De vereniging telt ca. 250 leden in Nederland en België. De spreiding van het ledenbestand toont aan dat de computer door historici op tal van terreinen wordt gebruikt: in onderzoek en onderwijs aan de universiteiten, in archieven, bibliotheken en musea, bij bedrijven en de overheid, door zowel afgestudeerden als studenten.

De VGI geeft in samenwerking met DANS, het IISG en het Huygens Instituut het kwartaalblad *e-data&research* uit. Daarnaast organiseert de vereniging tenminste vier maal per jaar een studiemiddag over historisch-informatiekundige on-

FOTO: JEROEN VAN DER VLIET/SNA

De VGI organiseert studiemiddagen, zoals de recente workshop over Games en Geschiedenis (zie ook p. 2)

derwerpen. Sinds 2003 reikt de VGI jaarlijks een prijs uit voor de meest

innovatieve toepassing op het gebied van ICT en Geschiedenis.

De VGI, zelf reeds een transnationale vereniging, heeft aansluiting gezocht bij internationale organisa-

ties op het gebied van geschiedenis en informatica, zoals de Association for History and Computing (AHC). (Onno Boonstra)

www.vgi-online.org

Vlaanderen krijgt databank nationalistische organisaties

In Vlaanderen is de oprichting bekend gemaakt van een databank voor Nationalistische Intermediaire Structuren in Europa. Dat gebeurde op 23 april, de jaarlijkse Erfgoeddag, door het Archief, Documentatie- en onderzoekscentrum voor het Vlaams Nationalisme (ADV N). De databank moet uitgegeven en niet-uitgegeven bronnen bijeenbrengen voor de studie van nationalistische organisaties in Europa vanaf de 19^e eeuw.

De organisaties en verenigingen waarop de databank zich richt opereren tussen de overheid en het individu en op alle niveaus van het maatschappelijk leven (politiek, sociaal, economisch, cultureel, religieus. Deze 'intermediaire structuren' kunnen politieke partijen zijn, culturele verenigingen, militaire groeperingen of sociale organisaties. Inhoudelijk moeten ze, om voor de databank in aanmerking te komen, onderdeel zijn van nationalistische, separatistische, federalistische en/of regionalistische bewegingen. Het NISE-project begint bij 1789, het jaar van de Franse Revolutie, en kent geen einddatum.

Het ADVN heeft de laatste twintig jaar veel knowhow opgebouwd op het gebied van archief, documentatie en bibliotheek. Om de verzameling en de kwaliteit van de gegevens te verzekeren wordt een samenwerkingsverband aangegaan met een aantal zusterinstellingen, academische onderzoeksinstituten en overheden.

De databank bevat per eenheid of record naast basisgegevens een uit-

gebreid profiel en een overzicht van de geschiedenis van de organisatie. Aan de steekkaart van de intermediaire structuur of de persoon die daarmee verbonden is worden drie andere soorten records gelinkt. De eerste soort betreft de context van de nationalistische organisaties of activisten: het volk, het land, de regio's, de taal, enzovoort. De twee andere soorten records verwijzen naar respectievelijk naar de publicaties van en over de intermediaire structuren en personen en de archieven van de intermediaire structuren en personen.

De databank wordt aangeboden op een Nederlands- en Engelstalige website: www.nise.be (Bart de Nil)

Zelf datasets deponeren bij DANS

In januari 2006 is het ontwikkelteam van DANS begonnen aan het opzetten van een nieuw dataset management systeem. Onderzoekers zullen binnenkort zelf in staat zijn om datasets via de website van DANS te deponeren.

In een betaversie wordt het nieuwe systeem, met de werktitel EasyStore, tijdens de officiële opening van DANS op 1 juni gepresenteerd. Het zal het voor onderzoekers een stuk makkelijker maken om hun onderzoeksgegevens te deponeren bij DANS. Bovendien zal EasyStore zorgen voor een overzichtelijk en efficiënt werkproces binnen DANS. Elke binnengekomen dataset wordt zorgvuldig gearchiveerd maar kan tegelijkertijd direct worden ontsloten via het Internet. Dankzij uitgebreide zoekmogelijkheden wordt het eenvoudig om de juiste onderzoeksdata terug te vinden in het systeem.

EasyStore zal ook een aantal extra mogelijkheden bieden. Zo kan de aanbieder van de datasets op de hoogte blijven wie vanuit zijn dataset wat heeft gedownload en worden onderzoekers geattendeerd wanneer er interessante datasets binnen komen.

Op 1 september 2006 zal de eerste officiële release plaatsvinden en zal het volledige DANS-archief via EasyStore op de DANS-website bereikbaar zijn. Meer informatie over de ontwikkeling van dit open-source systeem en over R&D-activiteiten bij DANS geeft Henk Harmsen (henk.harmsen@dans.knaw.nl).

VGI Innovatieprijs 2006

In 2006 beloont de Vereniging voor Geschiedenis en Informatica (VGI) voor de vierde maal de meest vernieuwende ICT-toepassing op het terrein van de geschiedenis. Voordrachten kunnen worden gedaan tot 1 augustus.

Bij innovaties van ICT-toepassingen op het terrein van de geschiedenis valt te denken aan:

- de manier waarop een bestaande doelgroep wordt bediend;
- de manier waarop met een bestaande doelgroep wordt gecommuniceerd;
- de manier waarop een nieuwe doelgroep wordt aangeboord;
- nieuwe, geschiedwetenschappelijke, toepassingen die zijn bedacht voor bestaand ICT gereedschap;
- nieuw ICT-gereedschap dat is ontwikkeld ten dienste van historisch onderzoek.

Een deskundige jury zal drie Vlaamse of Nederlandse ICT-toepassingen uitkiezen die naar haar mening tot de meest vernieuwende van het jaar gerekend kunnen worden. Deze drie zullen op een VGI studiedag met als thema 'Het gebruik van 'social software' in historische context' op vrijdag 22 september worden gepresenteerd. Aan het einde van de studiedag zal de jury de winnaar bekend maken. De winnaar krijgt een oorkonde, het recht om het speciale VGI ICT Innovatieprijs 2006-vignet te gebruiken en diverse andere prijzen. Ook wordt een persbericht op ruime schaal verspreid.

De jury bestaat uit Onno Boonstra (voorzitter van de VGI), Yola de Luse-net (vanaf juni 2006 voorzitter van de VGI) Marcel Ras (bestuurslid communicatie), Bart de Nil (beleidsmedewerker AMSAB – Instituut voor Sociale Geschiedenis Gent) en Klaas Verweij (redacteur Nieuwe Media van het Historisch Nieuwsblad).

Wie een toepassing wil voordragen voor de VGI innovatieprijs 2006, kan een email sturen naar de voorzitter van de jury, O.Boonstra@let.ru.nl. Vermeld in het bericht behalve naam, adres en telefoonnummer van de inzender de naam van de toepassing, de URL (indien aanwezig) en een toelichting op het innovatieve aspect van de toepassing. **De termijn voor de voordracht eindigt op 1 augustus 2006.**

Winnaar 2005: Literair Gent, www.literair.gent.be

Winnaar 2004: Ename Expertisecentrum voor erfgoedontsluiting, www.enamecenter.org

Winnaar 2003: De schatkamer van het Gemeente-archief Amsterdam, <http://gemeentearchief.amsterdam.nl/schatkamer/>

De juryrapporten van de winnaars en genomineerden van de VGI ICT Innovatieprijs zijn in te zien op de website van de vereniging, www.vgi-online.org/.

Informatie over de VGI-innovatieprijs, de Vereniging voor Geschiedenis en Informatica en haar studiedagen vindt u op www.vgi-online.org. U kunt ook contact opnemen met Marcel Ras, tel. 070-3140180 of 06-14777671, email marcel.ras@kb.nl (Marcel Ras)

COLOFON

e-data&research is het kwartaalblad over data en onderzoek in de alfa- en gammawetenschappen, verschijnend onder auspiciën van Data Archiving and Networked Services, het Huygens Instituut, het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis en de Vereniging voor Geschiedenis en Informatica.

e-data&research is ook een voortzetting van *Historia & Informatica en van Data News – Steinmetz Archive Newsletter*.

Toezending kosteloos aan relaties van de stakeholders en op verzoek aan studenten in de alfa- en gammarichtingen. Oplage: 7000.

e-data&research is online te raadplegen op www.edata.nl en op de websites van de deelnemende instellingen.

Uitgever: Edita-KNAW, Postbus 19121, 1000 GC, Amsterdam

Redactieadres: Postbus 93067, 2509 AB Den Haag; Anna van Saksenlaan 51, 2593 HW Den Haag; T (070)3494450 F (070)3494451 E edata@dans.knaw.nl

Redactie: Peter Boot, Martijn de Groot (hoofd/eindredacteur a.i.), Marien van der Heijden, Jetske van der Schaaf, Luuk Schreven.

Redactiesecretariaat: Lucas Pasteuning, Jetske van der Schaaf

Aan dit nummer werkten mee:

Onno Boonstra, Vincent de Clercq, Peter Doorn, Katrijn d'Hamers, Henk Harmsen, René van Horik, Bart de Nil, Marcel Ras, Laurents Sesink, Leo van Wissen.

Pre-press, productie en vormgeving: Edita-KNAW

Druk: Plantijn Casparie, Almere
ISSN: 1872-0374